

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Feria tertia post d[omi]nica[m] secunda[m] aduent[us] post meridiem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

Feria III. post dominicā. II.

Ip̄m v̄l minuedū mot̄ q̄ sicū est igit̄ r̄c.
Cū aut̄ malū additū malo sp̄ auget r̄c.
hoc nō est vez cū addit̄ maluz pene malo
culpe Ignorātia aut̄ sub rōne q̄ ignorātia
tm̄ est pena: nō culpa. *Hec Durādus.*

Pro Sandamēro. Ex negligentia bone
consideratiōis plerūq̄ p̄cedit magna pcti
ruina. Et talis inconsideratiō pertinet ad
ignorātiā. De hoc exponi p̄t qd̄ ait Sal
te. in alexan. Parua solēt magnis causam
p̄stare ruinis. Cum neglecta fuit modica
scintilla lucerne. Et certe talis ruina turpis
est. *Sene. ad Lucil. Turpissima ē iacturā
q̄ p̄ negligentiam fit. Sed q̄rit An ois
defect̄ consideratiōis r̄ generalr̄ ois igno
rantia vniuersibil̄ sp̄ a ḡrauet pctm̄. Dic r̄n.
vt s̄. Ex qua apparet q̄ multa est adhibē
da diligentia vt ea sciant r̄ considerent q̄ sūt
salutis necessaria: cuiusmodi sūt p̄cepta di
uina. Deut. vj. Erūt v̄ba hec q̄ ego p̄ci
pio tibi hodie in corde tuo. Venar. ea filiis
tuis r̄ me. ea ser. i. deo r̄c. Videte quō ser
uer. Fac inuectiuas r̄ trāsgressores. Attē
dite: de his est reddēda rō in dei iudicio.
Q̄terribile erit perōrib̄ ad iudiciū vo
cari p̄ reddēda rōne. de diuinis mandatis.*

In cui⁹ figura Exod. xix. r̄. xx. In da
tione legis ceperūt audiri tonitrua et vo
ces r̄ tuba terribilr̄ rōnās: r̄ erat mōs ro
tus terribilis ad oñdendum aduentū dñi
venient̄ ad dationem legis. Qd̄ erat figu
ra terribilis aduentus dñi ad rōnem q̄rē
dā de trāsgressione leḡ. Dicit̄ tūc cuius
bet reprobos illud *Dee. iij. Quia sciam
sez mandator̄ repulisti: repellā te.*

Pro scdo. art̄ Dicendū p̄ sc̄o Nicol
lao cui⁹ festum hac die occurrit anno
plurimis aduēt. *Uel de h̄ dicas alia die
vt occurret. Dicendū q̄ b̄r̄ Nicolao
fuit exempt⁹ a somno pcti. Dicam⁹ q̄ de
b̄r̄ Nicolai luminosa p̄fectione. Scdo de
hui⁹ lumine p̄fectionis gratiosa datione.
In hoc sm̄one dicendū de p̄mo. Ubi p̄si
derada ē luminosa ei⁹ p̄fectio laudabil̄. Tū
propter inchoationis celeritatē. Tum p̄
propter durationis longeuitatē. Tū p̄pter san
ctificatiōis integritatē. s̄. sm̄ oēs vtutes.
Uide vbi de hoc festo.*

Feria tertia post dñicam secundā ad
uent⁹ post meridiem.

Hora est iam

Hora est iam. Noua lux oriri visa ē. *He
ster. vij. Hora ē surgēdi a so
lino qm̄ no. lux o. vi. ē. Qd̄ p̄t exponi de
b̄r̄ Nicolao. Et sunt ibi tria consideranda
vics sua luminosa claritas. luc̄ claritatis
nouitas. noua nouitatis vtilitas visa est.
sez ad aliā vtilitatē. De p̄mo *Datt. v.
Uos estis lux mundi. De scdo *Datt. xj.
Noua creatura. De tertio *Lv. xj. Sic lu
cerna fulgur illuminabit te.****

Hora est r̄c.
Pro p̄mo articulo. An ignorātia con
comitet oēm somnū pcti. *Uel: an cū
luce scie possint esse pueri mores: Q̄. sic.
Quia sup̄ illud psal. Forte viuos deglutit
sent nos. dicit Aug. Sic viui sorbent qui
sciūt malū eē r̄ t̄ p̄sentit. Cōtra. Glo
luntas nō p̄t velle nisi qd̄ est sibi ab itel
lectu p̄ntatū. *Fr̄. iij. eth. Dis mal⁹ igno
rans. igit̄. R̄ndet Alex. in. ij. p̄r: q̄ fm̄
q̄ ignorātia est in actu speculatiuo nō est
necesse ignorātia sp̄ esse cū pctō. sic patet
in theologi q̄ noticiā h̄nt faciendoz n̄bis
lomin⁹ peccat. Sed b̄n̄ fm̄ q̄ ignorātia ē
in intellectu practico: fm̄ quā aliq̄s cū pec
cat nō h̄ electionē boni q̄ p̄cedit exp̄i
tiam. Et hoc modo ois malus ignorās.
*Hec Alex. Sc̄o. aut̄ in. iij. dist. xxxvj. de
clarat quō cū vera scia potest esse malicia
m̄p̄: di. q̄ malicia excecāt intellectū. s̄. p̄
uatiue r̄ positue. P̄uatiue: qz aut̄ r̄t̄ a
vera consideratiōe recta. Positiue aut̄: qz
volūtas malū finē eligēs impar̄ itellectuz
considerare media necessaria ad cōsequenduz
illū finem. De tali autē q̄ scit r̄ p̄tū facit
dicit̄ Aug. sup̄ illud ps̄. L̄occupiuit anima
mea. P̄cedit intellect⁹: sequit̄ tard⁹ aut
nullus affect⁹. *Hec ex Sc̄o. Pro fūda
mento Experiētia saḡ docet q̄ nō ex igno
rantia sed ex indultia multi peccāt. *Idō
Alan⁹ d̄r de plāctu nature. Veni q̄ p̄cepti
r̄c̄ passā ruina virtus sub vicio victa labo
rat: vtur⁹ sp̄s exulat: ois laxant vicio fre
na furor̄. Nox fraudis fidei nubilat ast̄.
Et Aristo. etiā oñdit q̄ q̄ scia p̄t eē mo
rū prauitas di. vij. eth. Sicōtūes qd̄ sc̄i
ens agit praua. Cum q̄ q̄rit An ignorā
tia r̄c. Dic̄ in. Et q̄ p̄clude q̄ scia non fac*****

bonū virū: imo si malus ē/ q̄nto plura scit
rāto corā deo peior z grauius puniendus.
Lu. xxi. Seru' sciēs volūtātē dñi sui z nō
faciēs: plagis vapulabit mult'. Fac inue/
ctiuas. Q̄ graue iudiciū sustinebunt ra/
les de qb' pōt exponi illud Job. vi. Qm'
phēdit dñs sapiētes in astutiā eorū: et con/
silia prauorū diffisit. Figura talis fuit
egyptij: qui (sicut h' Exo. x.) sole etiam lu/
cente erāt in tenebris horribilib' adeo vt
nec se mouerent a loco. Tenebre pfecto
horribiles sunt tenebre culpe in qb' multi
inuoluunt: lz lucē sciē pntem habeāt adeo
vt nec se moueāt a statu piculoso in q̄ sūt.
Et de talib' dicitur est illud Ps. Oculos
habent z nō videbūt.

P Ro scdo die de scō Nicolao. s. de sue
luminose pfectiōis gloriā radiatōe
triptici vitz radio sue lu. Glide alibi vbi d
sancto Nicola.

Heria. iij. post scdam dñicam aduent'.

Hora est iam
rē. Dico em̄ iesum ch̄m mī/
nistru' fuisse circūcisōis ppter
veritatē dei ad pfirmādas pmissiōes pa/
trū: gētes aut sup miscdiā honorare deū.
Rho. xv. Hora est rē. vt p̄sideremus dei
miscdiā ad nos. Dico em̄ (inqt apl's) iē/
sum ch̄m rē. Vbi sūt tria p̄serāda apo/
stolice informatiōis snia. Dico em̄ iudice
vocatōis iusticia iesum ch̄m mīstrū fu/
isse rē. Paganice vocatōis miscdiā: gen/
tes aut sup miscdiā rē. De pmo Rho. xij
Dico em̄ p graz q̄ data ē mibi oib' q̄ sunt
inf vos. De scdo Mat. xv. Nō sū missus
nisi ad oues q̄ pierāt dom' isrl. De tertio
Ps. Laudate dñm omēs gentes rē. vsqz
omnes populi. Hora est iam rē.

P Ro pmo. An' mīn' ignorātie sit ali
qu' somn' pctū: nō. qz si ignoran/
tia sit pctm: ignorare est peccare. sed de vi/
ro ignorāte vep est dicere q̄ in oi instan/
ti ignorat. q̄ in oi instanti peccat. Cora.
j. Coz. xiiij. Ignorās ignorabif. sed null'
ignorabif nisi p culpa. Rūder Bon.
in. ij. di. xxij. Ignorātia q̄ ē puatio cogni/
tionis ad salutē necessarie pōt eē duplicif
Aut ita q̄ est in nob: sed non a nob. z hoc

mō culpa nō est. pena. Aut est in nob
et a nob. et sic est culpa z pena. Ignorare
itaqz dī culpa ea ten' q̄ q̄s scire tenet qd
ignorat. Preceptū aut affirmatiuū nō ob/
ligat nisi p loco z tpe: ideo nō oportet q̄
in q̄libet instāti q̄ ignorat dicatur peccare.
Hec Bon. Pro fundamētō Ignorā/
tia sepi' est vitupabil'. In Horaci' in epi/
stolis arguit eū q̄ citi' dicit inutilia q̄ vti/
lia: imo vtilia ignorat: di. Disat hō citius
meminitqz libet' aliud qd q̄s deridet q̄
qd pbat z venerat. cum tñ Sen. dicat ad
Lucil. Nemo brē viuere pōt nec tolerabil'
q̄dam sine sapie studio. Et q̄ patet q̄ vi/
tupabile est ignorare q̄ ad verā sapiāz ne/
cessaria sūt. Querit q̄ In ignorātia rē.
aliqu' sit pctm: Dic m. Et pclude q̄ mltū
cauendū est ne sim' cā ignorantie q̄ priuat
sciam eoz q̄ ad salutē nram necessaria sūt.
Talis aut ignorātia detrudat in infernū.
vñ Sap. v. Bemētes dānati dicunt: viam
dñi ignorāuim'. Q̄ rē. Fac inuectiuas p̄
eos q̄ dei pcepta z alia salutē necessaria
ignāt. z p̄ eos q̄ nō p̄siderāt finē rē. Tales
pfecto q̄ lucē p̄tēnt se scie p̄abunt lūine
gl'ie: excludendo eos a cōsortio brō eis
dicit illud Mat. xxv. Nescio vos.

Figura. ij. Reg. v. in puebio dī. Lec'
et claudus nō intrabit i tēplū. Tales p/
fecto ceci sunt p̄ ignorantia: z claudi p/
pter impotentia: que tñ est ex defectu bone
volūtātē. Ideo etiā dī Esa. v. Propterea
captiu' duct' est populus me': qz non ha
duit scientiam.

P Ro scdo. Supra in pōri aduent' he
bdomada dixim' de aduentu in mē/
tem. et occasiōe euāgelij dñice p̄cedent' dī
ctū est aliqd de aduentu in iudiciū. Hunc
dicendū de aduentu in carnē. Et cui' cōsi/
deratione in nob debet esse stimulatō. fer/
uentis amoris q̄ est vna de trib' causis su/
per' assignatis q̄ sunt excitatiue a somno.
Et circa hunc aduentū in carnē tria sūt cō/
Primū est aduentus oport' (siderāda
tunitas Circa quā tria sūt declarāda
Aduentus oportunitas.
Venienti' causalitas
Venienti' benignitas.
Primū p̄tra iudeos ipm iam venisse
Secundū rōnabil' aliq̄dū distulisse
Tertiū non vsqz ad mudi finem expectat'